ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 19.08.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

123

VYHLÁŠKA
ministra financií
z 21. júla 1960
o finančných zdrojoch niektorých hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora a o úhrade ich strát

Minister financií ustanovuje podľa § 11 zákona č. 83/1958 Zb. o úprave finančného plánovania a finančného hospodárenia národných podnikov a ostatných hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora, po prejednaní a ústrednými úradmi a vybranými podnikmi:

Prvá časť
Úvodné ustanovenia

§ 1

Nová metodika finančného hospodárenia sa stala významným nástrojom pre zvýšenie ekonomickej účinnosti riadenia, vytvorila podmienky pre rozšírenie účasti pracujúcich na riadení a pre maximálny rozvoj a využitie ich tvorivej ak aktivity a iniciatívy. Zvýšila záujem pracujúcich a podnikov na dobrom hospodárení a prispela na upevnenie chozrasčotu.

Nová metodika je tesne spojená s rozvojom výrobných síl a výrobných vzťahov a s prehlbovaním socialistickej demokracie. Je preto potrebné za účasti všetkých pracujúcich ju ďalej zdokonaľovať, zvyšovať jej účinnosť a odstraňovať zistené nedostatky.

§ 2

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na hospodárske organizácie štátneho socialistického sektora s výnimkou hospodárskych organizácií zapojených na rozpočty národných výborov (ďalej len „podniky“). Podnikom sa rozumie i vedúci podnik, združenie len vtedy, ak svojou hospodárskou činnosťou vytvára finančné zdroje.

(2) Za výrobno-hospodársku jednotku, alebo inú podobnú jednotku (ďalej len „hospodárska jednotka“) sa pre účely tejto vyhlášky považujú:

a) podnik priamo podriadený ministerstvu,

b) vedúci podnik s podriadenými podnikmi,

c) združenie s podriadenými podnikmi.

(3) Ak sa hovorí v tejto vyhláške o vedúcom podniku, rozumie sa tým vedúci podnik vo funkcii nadriadeného orgánu, a pokiaľ sa výslovne neustanovuje niečo iné, i združenie v tej istej funkcii.

Druhá časť
Všeobecná úprava finančného hospodárenia

§ 3
Základné ustanovenie

Prostriedky z finančných zdrojov podnikov (zisk, odpisy zo základných prostriedkov a i.) sa jednak odvádzajú do štátneho rozpočtu na krytie potrieb spoločnosti, jednak sa používajú v prospech podnikov, a to buď priamo podnikmi alebo ich nadriadenými orgánmi. Pritom podnik uspokojuje potreby v miere čo najväčšej z vlastných finančných zdrojov.

PRVÁ HLAVA
Podniky

Prvý diel
Vlastné finančné zdroje

§ 4

Vlastnými finančnými zdrojmi podnikov sú:

a) podiel z prírastku zisku alebo zo zisku,

b) podiel z odpisov základných prostriedkov,

c) uvoľnené vlastné obežné prostriedky, pokiaľ podľa osobitných predpisov*) nie sú finančným zdrojom nadriadeného orgánu,

d) výsledky z predaja prebytočných a neupotrebiteľných hnuteľných základných prostriedkov a z likvidácie všetkých prebytočných a neupotrebiteľných základných prostriedkov,

e) tržby z brakovania zvierat základného stáda,

f) iné finančné zdroje určené ministrom financií.

§ 5

(1) Podnik používa vlastné finančné zdroje:

a) na doplnenie vlastných obežných prostriedkov,

b) na decentralizovanú investičnú výstavbu a generálne opravy, prieskumné a projektové práce a iné investície (ďalej len „decentralizovaná výstavba“),

c) prípadne na iné účely podľa tejto vyhlášky alebo podľa osobitných predpisov.

(2) Vlastné finančné prostriedky podnikov koncom roka neprepadajú.

(3) Vlastné finančné zdroje podnik používa aj na splatenie úveru, ktorý mu banka poskytla na preklenutie časového nesúladu medzi vytvorením zdroja a potrebou použiť tento zdroj.

Podiel z prírastku zisku (podiel zo zisku)

§ 6

Prírastkom zisku za celý rok je rozdiel medzi skutočným ziskom za bežný rok a skutočným ziskom (stratou) za bezprostredne predchádzajúci rok. Skutočným ziskom (stratou) sa rozumie súvahový zisk (strata).

§ 7

(1) Podiel z prírastku zisku určí podniku orgán priamo mu nadriadený (§ 29). Podiel sa určí na obdobie päťročného plánu percentnou sadzbou pre každý rok tohto obdobia. Pritom sa podiely pre jednotlivé roky päťročného plánu určia spravidla zostupnými sadzbami.

(2) Pre určenie sadzby je rozhodujúca jednak obťažnosť úlohy zvyšovať výrobu (výkony) a znižovať vlastné náklady, jednak potreba vlastných obežných prostriedkov, ako i potreba základných prostriedkov a ich efektívnosť.

(3) Sadzba sa smie zmeniť so súčasnou zmenou plánu, a to len vtedy, ak sa zmenia podstatne úlohy vyplývajúce pre podnik z päťročného plánu. Ak dôjde k organizačnej zmene podniku, zmení mu priamo nadriadený orgán sadzbu podielu z prírastku zisku a súčasne zmení plán. Ustanovenie odseku 2 platí i pre zmenu sadzby.

§ 8

Podnik spravidla používa podiel z prírastku zisku predovšetkým na nutné doplnenie vlastných obežných prostriedkov a ďalej na financovanie decentralizovanej výstavby. Pri použití podielu z prírastku zisku na doplnenie vlastných obežných prostriedkov a na financovanie decentralizovanej výstavby sa môže podnik odchýliť od súm plánovaných na tieto účely v ročnom podnikovom pláne, pokiaľ tým nedôjde k nežiadúcemu spomaleniu rýchlosti obratu normovaných obežných prostriedkov oproti plánu.

§ 9

(1) Podniku, ktorého plánovaný rozvoj by sa plne nezabezpečil podielom z prírastku zisku a podielom z odpisov, môže orgán priamo mu nadriadený (§ 29) určiť namiesto podielu z prírastku zisku podiel zo zisku. Podiel zo zisku sa určí aj novozriadenému podniku, a to pre prvý rok jeho činnosti.

(2) Inak o podiele zo zisku platia obdobne ustanovenia §§ 7 a 8.

§ 10

Podnik si ponechá každý mesiac skutočne dosiahnutý zisk (zisk vykázaný v predloženej súvahe) znížený o sumy, ktoré je povinný zo zisku odviesť podľa ustanovení § 20, prípadne § 25.

§ 11

(1) Orgány nadriadené priamo podnikom sú povinné urobiť potrebné opatrenia, aby podniky nedosahovali zisk nesprávnym spôsobom.

(2) V hospodárskych odvetviach i v jednotlivých podnikoch, v ktorých nie sú zabezpečené predpoklady, že zainteresovanie podnikov pomocou podielu z prírastku zisku alebo podielu zo zisku sa použije v prospech národného hospodárstva, alebo v ktorých by podiel z prírastku zisku alebo podiel zo zisku nebol vhodným prostriedkom na zlepšenie činnosti podnikov, zavedie ministerstvo so súhlasom Ministerstva financií iný spôsob hmotného zainteresovania, napr. podiel zo zníženia vlastných nákladov oproti minulému roku.

Podiel z odpisov

§ 12

(1) Podiel z odpisov podniku určí orgán priamo mu nadriadený (§ 29). Podiel sa určí na obdobie päťročného plánu, a to percentuálnou sadzbou pre každý rok tohto obdobia.

(2) Pri určení sadzby podielu z odpisov sa prihliada na vykázaný stupeň opotrebenia základných prostriedkov, na potrebu nových základných prostriedkov, ako i na plánovaný rozvoj výroby (výkonov). Podiel podniku z odpisov určený na obdobie päťročného plánu nesmie byť spravidla nižší než suma potrebná na úhradu generálnych opráv, zistená podľa odpisových noriem.

(3) Sadzba sa smie zmeniť súčasne so zmenou plánu, a to len vtedy, ak sa zmenia podstatne úlohy vyplývajúce pre podnik z päťročného plánu; ustanovenie odseku 2 platí i pre zmenu sadzby.

§ 13

(1) Podnik si ponechá každý mesiac podiel z odpisov vo výške zodpovedajúcej určenej sadzbe. Základom pre výpočet mesačného podielu sú skutočné odpisy zúčtované za čas od začiatku bežného roka do konca príslušného mesiaca. Od takto vypočítaného podielu odpočíta podnik sumy, ktoré si za bežný rok ako podiel z odpisov už ponechal.

(2) Výšku ročného podielu z odpisov vypočíta si podnik podľa zásad odseku 1 na základe skutočných odpisov zúčtovaných za bežný rok.

§ 14

Podiel z odpisov používa podnik na financovanie decentralizovanej výstavby.

§ 15
Zdroje zo zníženia vlastných obežných prostriedkov

Prostriedky vyplývajúce zo zníženia vlastných obežných prostriedkov môže podnik použiť, pokiaľ osobitné predpisy*) neustanovujú inak, na financovanie decentralizovanej výstavby.

§ 16
Výsledky z predaja a likvidácie základných prostriedkov

(1) Výsledkom z predaja a likvidácie základných prostriedkov [§ 4 písm. d)] sa rozumejú tržby z predaja po odpočítaní nákladov, ktoré sú spojené s predajom alebo výnosmi z likvidácie základných prostriedkov po odpočítaní nákladov spojených s likvidáciou. Tento zdroj slúži na financovanie decentralizovanej výstavby.

(2) Ak náklady spojené s predajom (likvidáciou) základných prostriedkov prevyšujú tržby (výnosy), uhradzuje sa rozdiel z prostriedkov podniku určených na investície.

§ 17
Tržby z brakovania zvierat základného stáda

Tržby z brakovania zvierat základného stáda používa podnik na úhradu nákladov na tvorenie základného stáda.

§ 18
Prevody prostriedkov

(1) Sumy podielu z prírastku zisku (podielu zo zisku) určené na financovanie decentralizovanej výstavby a prostriedky vyplývajúce z plánovaného zníženia vlastných obežných prostriedkov, pokiaľ tieto prostriedky (§ 15) je podnik oprávnený použiť na financovanie decentralizovanej výstavby, prevedie podnik na svoj investičný účet najneskoršie prvý deň po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie štvrťročnej súvahy.

(2) Sumy podielov z odpisov prevedie podnik na svoj investičný účet najneskoršie prvý deň po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie mesačnej súvahy.

(3) Výsledok z predaja a likvidácie základných prostriedkov a tržby z brakovania zvierat základného stáda sa prevádzajú bežne na investičný účet podniku.

(4) Ak podnik nevykoná prevod podľa odsekov 2 a 3 včas a v plnej výške, je povinný zaplatiť do štátneho rozpočtu za každý deň meškania na ťarchu svojich nákladov penále vo výške 1 promile zo sumy včas neprevedenej. Prevod výsledku z predaja a likvidácie základného prostriedku na investičný účet podniku sa považuje za vykonaný včas vtedy, ak bol uskutočnený do 14 dní po uplynutí kalendárneho mesiaca, v ktorom tržby (výnosy) boli dosiahnuté, prípadne sa likvidácia základného prostriedku skončila.

Druhý diel
Odvody podnikov

Oddiel 1
Odvody podnikov podriadených vedúcemu podniku alebo združeniu

§ 19

(1) Po schválení štátneho rozpočtu vládou určí vedúci podnik podnikom tvoriacim hospodársku jednotku so zreteľom na ich návrhy výšku ročného plánovaného odvodu zo zisku. Tento plánovaný odvod musí byť v súlade s úlohou odvodu zisku určenou vládou a s dlhodobými podielmi.

(2) Ak má podnik určený podiel z prírastku zisku, výška jeho plánovaného odvodu zo zisku na bežný rok sa upraví podľa hospodárskeho výsledku, ktorý bol schválený pri záverečnom hodnotení výsledkov jeho hospodárenia za predchádzajúci rok; plánovaný odvod sa upraví o rozdiel medzi skutočným a očakávaným hospodárskym výsledkom predchádzajúceho roka. O uvedený rozdiel sa plán odvodu zo zisku, ak je skutočný výsledok nižší ako očakávaný, zníži, a ak je skutočný výsledok vyšší ako očakávaný, zvýši. Podnik, ktorý oproti doterajšiemu plánu plán prírastku zisku nemení alebo ho znižuje, vykoná len uvedenú úpravu určeného odvodu zo zisku. Podnik, ktorý zvyšuje plán prírastku zisku oproti doterajšiemu plánu, upravený odvod zo zisku ešte zvýši, a to tak, aby plánovaná suma jeho podielu z prírastku zisku zodpovedala určenej percentuálnej sadzbe (§ 7). Úpravy sa vykonajú do troch dní po schválení výsledkov finančného hospodárenia.

(3) Ak zvýši podnik oproti doterajšiemu plánu plán prírastku zisku z iného dôvodu ako je uvedené v odseku 2, zvýši súčasne plán odvodu zo zisku, a to tak, aby plánovaná suma jeho podielu z prírastku zisku zodpovedala určenej percentuálnej sadzbe (§ 7).

(4) Podnik rozdelí vo svojom podnikovom pláne na jednotlivé štvrťroky odvod zo zisku určený, príp. upravený podľa predchádzajúcich odsekov, a to v rovnakom pomere, v akom je v podnikovom pláne rozvrhnutý na jednotlivé štvrťroky plán tvorby zisku.

§ 20

(1) Podnik odvádza vedúcemu podniku 13. a 26. dňa každého mesiaca po jednej šestine sumy plánovaného odvodu zo zisku pripadajúceho na príslušný štvrťrok (§ 19 ods. 4).

(2) Podnik, ktorý zvýši plán odvodu zo zisku podľa hospodárskeho výsledku predchádzajúceho roka (§ 19 ods. 2), odvedie doplatok za predchádzajúce obdobie bežného roka vyplývajúceho z vykonaného zvýšenia plánu odvodu zo zisku do troch dní po schválení výsledkov finančného hospodárenia.

(3) Podniky, ktoré nevytvorili zisk vo výške plánovaného odvodu v priebehu štvrťroka, použijú k plánovaným odvodom celý vytvorený zisk. Po uplynutí každého mesiaca zistí podnik podľa zostavenej súvahy, či použil k plánovaným odvodom celý vytvorený zisk a prípadný nedoplatok uhradí z vytvoreného zisku najneskoršie súčasne s odvodom plánovaného zisku bezprostredne nasledujúcom po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie mesačnej (štvrťročnej) súvahy. Nedoplatok, pokiaľ na jeho úhradu nestačí vytvorený zisk, uhradí podnik z vlastných finančných zdrojov uvedených v § 4, a to najneskoršie súčasne s odvodom plánovaného zisku bezprostredne nasledujúcom po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie štvrťročnej (ročnej) súvahy.

(4) Ak dosiahne podnik vyšší zisk ako plánoval (nadplánový zisk), zvýši dodatočne štvrťročné odvody zo zisku podľa zisku vykázaného v štvrťročnej (ročnej) súvahe, a to tak, aby podniku zostala suma, ktorú si podnik ponechal podľa plánu od začiatku roka, zvýšená o časť nadplánového zisku, ktorá zodpovedá určenému percentuálnemu podielu z prírastku zisku (podielu zo zisku). Doplatok odvedie podnik do troch dní po lehote určenej na predloženie štvrťročnej (ročnej) súvahy vedúcemu podniku.

§ 21

(1) Podnik odvádza vedúcemu podniku do 23. dňa každého mesiaca po jednej tretine sumy odpisov, plánované na odvod na príslušný štvrťrok.

(2) Odvody odpisov sa dodatočne štvrťročne upravujú podľa skutočných odpisov zúčtovaných za čas od začiatku roka do konca príslušného štvrťroka; od týchto odpisov odpočíta podnik podiely z odpisov, ktorý je oprávnený si ponechať, a sumy, ktoré už za bežný rok z odpisov odviedol. Tieto úpravy sa obdobne spresňujú podľa skutočných odpisov zúčtovaných za bežný rok.

(3) Ak vyplynie z úprav a spresnení preplatok alebo nedoplatok zúčtuje sa pri najbližšom odvode odpisov.

§ 22

Sumy, ktoré vyplývajú plánovaného zníženia vlastných obežných prostriedkov odvedie podnik vedúcemu podniku v splátkach po jednej tretine sumy plánovanej na odvod za príslušný štvrťrok, a to najneskoršie 23. dňa každého mesiaca.

§ 23

(1) Ak podnik nevykoná odvod podľa §§ 19 až 22 včas a v plnej výške, môže vedúci podnik uložiť podniku, aby mu zaplatil za každý deň omeškania na ťarchu svojich nákladov penále vo výške 1 promile zo sumy včas neodvedenej.

(2) Podnik, ktorý v priebehu štvrťroka v lehote pre odvod zisku určenej použil na odvod celý vytvorený zisk, nie je povinný zaplatiť penále zo sumy zisku včas neodvedenej. To platí obdobne ak

podnik použil na úhradu nedoplatkov plánovaný odvod zo zisku v lehote určenej v § 20 ods. 3 popri vytvorenom zisku aj všetky vlastné finančné zdroje.

Oddiel 2
Odvody podnikov podriadených priamo ministerstvu

§ 24

(1) Po schválení štátneho rozpočtu vládou určí ministerstvo priamo podriadenému podniku so zreteľom na jeho návrh výšku ročného plánovaného odvodu zo zisku do štátneho rozpočtu a ministerstvu. Tieto plánované odvody musia byť súlade s úlohou odvodu zisku určenou vládou a s dlhodobými podielmi.

(2) Ak podnik má určený podiel z prírastku zisku, upraví sa výška jeho plánovaného odvodu zo zisku do štátneho rozpočtu na bežný rok podľa hospodárskeho výsledku, ktorý bol schválený pri záverečnom hodnotení výsledkov jeho hospodárenia za predchádzajúci rok; plánovaný odvod do štátneho rozpočtu sa upraví o rozdiel medzi skutočným a očakávaným hospodárskym výsledkom predchádzajúceho roka. O uvedený rozdiel sa plán odvodu zo zisku do štátneho rozpočtu, ak je skutočný výsledok nižší ako očakávaný, zníži, a ak je skutočný výsledok vyšší ako očakávaný, zvýši. Podnik, ktorý oproti doterajšiemu plánu plán prírastku zisku nemení alebo ho znižuje, vykoná len uvedenú úpravu určeného odvodu zo zisku. Podnik, ktorý oproti doterajšiemu plánu plán prírastku zisku zvyšuje, upravený odvod zo zisku ešte zvýši, a to tak, aby sa na plánovanom prírastku zisku podieľal podnik, štátny rozpočet a ministerstvo v rovnakom pomere, v akom sa podieľali na prírastku zisku podľa plánu, na podklade ktorého bol podniku naposledy určený odvod zo zisku. Úpravy sa vykonajú do troch dní po schválení výsledkov finančného hospodárenia.

(3) Ak podnik zvýši v inom prípade ako uvedenom odseku 2 oproti doterajšiemu plánu plán prírastku zisku, zvýši súčasne plán odvodu zo zisku, a to tak, aby sa na plánovanom prírastku zisku podieľal podnik, štátny rozpočet a ministerstvo v rovnakom pomere, v akom sa podieľali na prírastku zisku podľa plánu, na podklade ktorého bol podniku naposledy určený odvod zo zisku.

(4) Podnik rozdelí vo svojom podnikovom pláne na jednotlivé štvrťroky odvod zo zisku určený, príp. upravený podľa predchádzajúcich odsekov, a to v rovnakom pomere, v akom je v podnikovom pláne rozvrhnutý na jednotlivé štvrťroky plán tvorby zisku.

§ 25

(1) Podnik odvádza plánovaný zisk do štátneho rozpočtu a ministerstvu 13. a 26. dňa každého mesiaca po jednej šestine sumy plánovaného odvodu zo zisku pripadajúceho na príslušný štvrťrok.

(2) Podnik, ktorý zvýši plán odvodu zo zisku podľa hospodárskeho výsledku predchádzajúceho roka (§ 24 ods. 2), odvedie doplatok za predchádzajúce obdobie bežného roka, ktorý vyplýva z vykonaného zvýšenia plánu odvodu zo zisku najneskoršie do troch dní po schválení výsledkov finančného hospodárenia.

(3) Ak dosiahne podnik nadplánovaný zisk, podieľa sa na ňom podnik, štátny rozpočet a ministerstvo v rovnakom pomere, v akom sa podieľajú podľa plánu na prírastku zisku (na zisku), na podklade ktorého bol podniku naposledy určený odvod zo zisku. Doplatok do štátneho rozpočtu i doplatok ministerstvu odvedie podnik do troch dní po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie štvrťročnej (ročnej) súvahy.

(4) Inak platia o odvodoch zo zisku obdobne ustanovenia § 20 ods. 3.

(5) Podnik odvádza zisk do štátneho rozpočtu na bankový účet ministerstva, ktorý je účtom štátneho rozpočtu.

§ 26

(1) Podiel ministerstva z odpisov odvádza podnik ministerstvu mesačne do 23. dňa každého mesiaca, vždy vo výške jednej tretiny sumy odpisov plánovanej na odvod ministerstvu na príslušný štvrťrok.

(2) Podiely ministerstva sa dodatočne štvrťročne upravujú podľa skutočných odpisov zúčtovaných za čas od začiatku roka do konca príslušného štvrťroka; od takto upravených podielov odpočíta podnik sumy, ktoré už za bežný rok ministerstvu z odpisov odviedol. Tieto úpravy sa obdobne spresňujú podľa skutočných odpisov zúčtovaných za bežný rok.

(3) Ak vyplynie z úprav a spresnení preplatok alebo nedoplatok, zúčtuje sa pri najbližšom odvode odpisov.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia primerane o odvodoch odpisov do štátneho rozpočtu.

§ 27

Z plánovaného zníženia vlastných obežných prostriedkov odvedie podnik ministerstvu, prípadne do štátneho rozpočtu sumy určené finančným plánom, a to najneskoršie 23. dňa každého mesiaca.

§ 28

(1) Ak podnik nevykoná odvod do štátneho rozpočtu včas a v plnej výške, je povinný zaplatiť na ťarchu svojich nákladov do štátneho rozpočtu za každý deň omeškania penále vo výške 1 promile zo sumy včas neodvedenej.

(2) Ak podnik nevykoná odvod ministerstvu včas a v plnej výške, môže mu ministerstvo uložiť, aby mu zaplatil na ťarchu svojich nákladov za každý deň omeškania penále vo výške 1 promile zo sumy včas neodvedenej. Penále odvedené ministerstvu tvoria jeho centralizovaný zdroj.

(3) Podnik, ktorý použil na vykonanie odvodu zo zisku v priebehu štvrťroka v lehote pre odvod určenej celého vytvoreného zisku, nie je povinný zaplatiť penále zo sumy zisku včas neodvedenej. To platí obdobne ak podnik použil na úhradu nedoplatku plánovaného odvodu zo zisku v lehote určenej v § 20 ods. 3 popri vytvorenom zisku aj všetky vlastné finančné zdroje.

DRUHÁ HLAVA
Ministerstvá a ostatné orgány nadriadené podnikom

Prvý diel
Určenie podielov z finančných zdrojov

§ 29

(1) Vláda v smerniciach na zostavenie päťročného plánu určí pre jednotlivé ministerstvá na obdobie päťročného plánu percentuálnou sadzbou úhrnný podiel z prírastku zisku, prípadne úhrnný podiel zo zisku, a úhrnný podiel z odpisov. Ministerstvo určí časť úhrnných podielov pre hospodárske jednotky; potrebnú časť si vyhradí na centralizované použitie.

(2) Podiel z prírastku zisku (zo zisku) a podiel z odpisov sa určí na obdobie päťročného plánu percentuálnou sadzbou pre každý rok tohto obdobia. Popritom sa podiely z prírastku zisku (zo zisku) pre jednotlivé roky päťročného plánu určia spravidla zostupnými sadzbami. Ustanovenia §§ 7, 9 a 12 platia primerane.

(3) Vedúci podnik určí podiely jednotlivým podnikom (§ 2 ods. 1, §§ 7, 9 a 12); časť si vyhradí, avšak len v miere nevyhnutne potrebnej, na centralizované použitie.

Druhý diel
Použitie centralizovaných finančných zdrojov

§ 30

(1) Finančné zdroje vedúceho podniku určené na centralizované použitie sa tvoria z prostriedkov, ktoré odvádzajú podniky zo zisku a z odpisov, z plánovaného zníženia vlastných obežných prostriedkov a zo súm odčerpaných im podľa výsledkov celkových rozborov. Prostriedky vedúceho podniku určené na centralizované použitie musia sa oddeliť od jeho ostatných prostriedkov.

(2) Finančné zdroje ministerstva určené na centralizované použitie tvoria sa jednak z prostriedkov uvedených v odseku 1 veta prvá, ktoré mu odvádzajú priamo podriadené podniky, jednak z prostriedkov, ktoré mu odvádzajú ostatné hospodárske jednotky zo svojich centralizovaných zdrojov. Prostriedky ministerstva určené na centralizované použitie musia sa oddeliť od jeho ostatných prostriedkov.

§ 31

(1) Vedúci podnik používa centralizované prostriedky v prospech podnikov:

a) na úhradu nákladov podnikov na decentralizovanú výstavbu, ktorej vykonanie im nadriadený orgán uložil (napr. na výstavbu závodov, ich rekonštrukciu, modernizáciu alebo obnovu strojového zariadenia);

b) na doplnenie vlastných prostriedkov podnikov na decentralizovanú výstavbu;

c) na úhradu svojich záväzkov zo záruk za prevádzkové a investičné úvery poskytnuté bankou podnikom;

d) na doplnenie vlastných obežných prostriedkov podnikov, ak im nestačí ich podiel z prírastku zisku, podiel zo zisku, prípadne podiel z úspory dosiahnutej znížením straty oproti minulému roku;

e) na úhradu plánovaných a nadplánových strát podnikov;

f) na poskytnutie príspevku podniku, ktorý dosiahol horší hospodársky výsledok ako plánoval, na úhradu rozdielu medzi jeho plánovaným a skutočne dosiahnutým nižším podielom z prírastku zisku (zo zisku), pokiaľ príčinu horšieho hospodárskeho výsledku nie je možné pripočítať podniku. O tomto príspevku rozhodne vedúci podnik po skončení roka pri záverečnom hodnotení výsledkov hospodárenia podniku;

g) na poskytnutie prostriedkov podnikom v primeranej výške na doplnenie vlastných obežných prostriedkov alebo na investície z toho dôvodu, že ich hospodársky výsledok bol nepriaznivo ovplyvnený buď zásahom nadriadeného orgánu alebo inými vonkajšími vplyvmi, s ktorými nebolo možno počítať; tieto prostriedky sa poskytujú podnikom podľa rozhodnutia vedúceho podniku;

h) na iné účely určené Ministerstvom financií alebo s jeho súhlasom.

(2) Centralizované prostriedky nesmú sa v priebehu roka použiť na zakrývanie dôsledkov zlého hospodárenia podnikov. Tieto prostriedky môžu sa výnimočne použiť na usporiadanie dôsledkov zlého hospodárenia, avšak až po vykonaní ročného komplexného rozboru činnosti podniku a po schválení nápravných opatrení a ročných účtovných výkazov.

(3) Ministerstvo používa svoje centralizované prostriedky v prospech podriadených hospodárskych jednotiek. Inak platia obdobne ustanovenia odsekov 1 a 2.

Tretí diel
Odvody vedúcich podnikov a združení ako nadriadených orgánov

§ 32

(1) Prostriedky, ktoré podniky odvádzajú vedúcemu podniku zo zisku, z odpisov a zo zníženia vlastných obežných prostriedkov, odvádza vedúci podnik za hospodársku jednotku podľa ďalších ustanovení do štátneho rozpočtu a ministerstvu na centralizované použitie, s výnimkou prostriedkov, ktoré vedúci podnik je oprávnený si ponechať na centralizované použitie.

(2) Do štátneho rozpočtu odvádza vedúci podnik prostriedky na bankový účet ministerstva, ktorý je účtom štátneho rozpočtu.

§ 33

(1) O určení a úprave súm odvodov zo zisku do štátneho rozpočtu a ministerstvu platí obdobne ustanovenie § 24 ods. 1 až 3.

(2) Vedúci podnik rozdelí v pláne hospodárskej jednotky určené prípadne upravené odvody zo zisku na jednotlivé štvrťroky, a to v rovnako pomere, v akom je v pláne hospodárskej jednotky rozvrhnutý na jednotlivé štvrťroky plán tvorby zisku.

(3) Plánovaný zisk vedúci podnik odvádza do štátneho rozpočtu a ministerstvu 16. dňa a predposledného dňa každého mesiaca, a to po jednej šestine sumy plánovaného odvodu pripadajúceho na príslušný štvrťrok.

(4) Ak hospodárska jednotka zvýši plán odvodu zo zisku podľa hospodárskeho výsledku predchádzajúceho roka (§ 24 ods. 2), odvedie vedúci podnik doplatok za predchádzajúce obdobie bežného roka, ktorý vyplýva z vykonaného zvýšenia plánu odvodu zo zisku do troch dní po schválení výsledkov finančného hospodárenia.

(5) Ak hospodárska jednotka dosiahne nadplánový zisk, podieľa sa na ňom hospodárska jednotka, štátny rozpočet a ministerstvo v rovnakom pomere, v akom sa podieľajú podľa plánu na prírastku zisku (na zisku), na podklade ktorého bol hospodárskej jednotke naposledy určený odvod zo zisku. Doplatok do štátneho rozpočtu i doplatok ministerstvu odvedie vedúci podnik do troch dní po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie štvrťročnej (ročnej) súvahy hospodárskej jednotky.

§ 34

O odvodoch odpisov vedúcim podnikom platia obdobne ustanovenia § 26 a o jeho odvodoch súm z plánovaného zníženia vlastných obežných prostriedkov platí obdobne ustanovenie § 27, avšak s tou odchýlkou, že vedúci podnik vykonáva odvody vždy 28. dňa každého mesiaca.

§ 35

O povinnosti vedúceho podniku platiť penále pre omeškaný odvod do štátneho rozpočtu alebo ministerstvu platia obdobne ustanovenia § 28 odsekov 1 a 2.

Štvrtý diel
Úhrada prevádzkových výdavkov združení

§ 36

Podniky sú povinné poskytovať združeniu príspevky na úhradu plánovaných nákladov na jeho činnosť, pokiaľ tieto náklady nie sú kryté z iných zdrojov. Výšku príspevku a spôsob jeho odvodu určí jednotlivým podnikom združenie po prejednaní s podnikmi. Tieto príspevky zahrňujú podniky do svojich nákladov. Pri záujmových združeniach výšku príspevku a spôsob jeho odvodu určí ministerstvo.

TRETIA HLAVA
Úhrada strát

Prvý diel
Úhrada plánovaných strát

§ 37

(1) Plánované straty podnikov sa uhradzujú predovšetkým zo zisku ostatných podnikov tej istej hospodárskej jednotky.

(2) Ak hospodárska jednotka je podľa plánu stratová, uhradzuje sa strata podnikov buď z príslušných centralizovaných prostriedkov ministerstva (§ 31 ods. 3) alebo zo štátneho rozpočtu; o tom, ktorý z týchto dvoch zdrojov sa použije, dohodne ministerstvo s Ministerstvom financií.

§ 38

(1) Ministerstvo určí hospodárskym jednotkám v rámci svojho rozpočtu výdavkové limity pre prídely zo štátneho rozpočtu na úhradu plánovaných strát. Vedúci podnik určí v medziach prideleného limitu podnikom výdavkový limit.

(2) Podrobnosti upravia osobitné smernice Ministerstva financií.

§ 39

Pre podnik, ktorému sa majú uhradzovať plánované straty zo zisku, otvorí si priamo nadriadený orgán v pobočke banky, ktorá úveruje podnik, osobitný účet a v prospech tohto účtu poukazuje mesačné prídely.

§ 40

(1) Plánovaná strata sa uhradzuje podniku podľa normy úhrady (ďalej len „norma“), pokiaľ nie je určené inak.

(2) Norma vyjadruje výšku úhrady pripadajúcu na každý jednotlivý výrobok toho istého druhu alebo určitej skupiny výrobkov, ktorý sa má podľa plánu v bežnom roku vyfakturovať, prípadne na každú korunu realizácie všetkých výrobkov alebo určitej skupiny plánovanej na príslušný rok. O tom, ktorý spôsob výpočtu normy podľa prvej vety sa použije, rozhodne orgán, z prostriedkov ktorého sa strata uhradzuje. Podľa rozhodnutia orgánu priamo nadriadeného podniku môže byť norma určená na jednotlivé štvrťroky. Toto ustanovenie platí obdobne pre výkony.

(3) Pri výpočte normy vychádza podnik zo svojej celkovej straty vyplývajúcej z rozdielu medzi úplnými vlastnými nákladmi na realizáciu výroby (náklady na výkony, obeh a pod.) plánovanými

na príslušný rok (štvrťrok) a plánovanou realizáciou vo veľkoobchodných cenách (bez dane z obratu), prípadne v cenách predaja podniku (bez dane z obratu).

(4) Do základu pre výpočet normy zahrnie podnik aj stratu (zisk) z plánovanej inej realizácie a z plánovaných nerealizačných ziskov a strát a bytového hospodárstva, pokiaľ to určí orgán priamo nadriadený podniku. Inak sa straty z ostatných činností uhradzujú podľa plánu.

§ 41

(1) Ministerstvo môže na zvýšenie záujmu na dobrom hospodárení podnikov s plánovanou stratou rozhodnúť, že sa im ponechá dlhodobe určený podiel z úspory dosiahnutej znížením straty na jeden výrobok alebo na jednu korunu realizácie oproti bezprostredne predchádzajúcemu roku. V tomto prípade sa určí norma tak, aby nielen zabezpečovala úhradu plánovanej straty, ale aby bola vyššia o úsporu alebo o jej časť, ktorú podnik dosiahne znížením straty na jeden výrobok alebo na jednu korunu realizácie oproti bezprostredne predchádzajúcemu roku. Ak sa v úspore prejavujú vplyvy vyplývajúce zo zmien organizácie podniku, upraví sa strata za predchádzajúci rok, ako i úspora tak, aby sa v nich tieto vplyvy neprejavovali.

(2) O použití prostriedkov vyplývajúcich z rozdielu medzi normou určenou podľa odseku 1 a skutočnou stratou platia obdobne ustanovenia o použití podielu z prírastku zisku podnikov ziskových.

§ 42

(1) Výpočet normy predloží podnik orgánu priamo nadriadenému najneskoršie 20. dňa pred začiatkom roka (štvrťroka), a to trojmo na tlačive, ktoré určí ministerstvo. Výpočet musí byť v súlade s podnikovým plánom. Pokiaľ sa tento plán neschváli, vypočíta podnik normu podľa podkladov, ktoré má k dispozícii; po schválení plánu podnik normu spresní.

(2) Orgán priamo nadriadený podniku normu preskúma, a ak nezistí závady, normu schváli. Schválenie vyznačí na doklade, ktorým podnik oznámil výpočet normy nadriadenému orgánu a jedno vyhotovenie dokladu zašle pobočke banky.

§ 43

(1) Plánovaná strata sa uhradzuje podniku prostredníctvom pobočky banky, a to bežne podľa fakturácie a normy. Úhradu vykonáva banka tak, že v medziach výdavkového limitu (§ 38), prípadne z osobitného účtu (§ 39), prevádza prostriedky na obratový účet podniku.

(2) Banka nesmie vykonať úhradu, dokiaľ nedostane doklad o schválení normy (§ 42).

Druhý diel
Úhrada nadplánových a neplánovaných strát

§ 44

Ak podnik prekročí v dôsledku prekročenia plánu realizácie plánovanú stratu (nadplánová strata), môže orgán priamo mu nadriadený chýbajúcu sumu uhradiť; zdroje úhrady upravuje ustanovenie § 31 prípadne § 37. Inak platia o úhrade nadplánových strát primerane ustanovenia o úhrade plánovaných strát.

§ 45

Ak podnik má z dôvodu neplánovanej straty (neplnenia plánovaného zisku) nedostatok finančných prostriedkov na doplnenie obežných prostriedkov alebo na financovanie svojej

investičnej výstavby, môže mu banka poskytnúť na tento účel úver len na podklade rozborov a uložených nápravných opatrení.

Tretí diel
Spoločné ustanovenia

§ 46

(1) Podnik s plánovanou celoročnou stratou, ktorý na niektorý štvrťrok plánuje zisk, dostáva prídely a odvádza zisk spôsobom, ktorý upraví priamo nadriadený orgán po prejednaní s podnikom; tento orgán prípadne prejedná s pobočkou banky úverovanie podniku v stratovom štvrťroku.

(2) Podnikom s plánovaným celoročným ziskom, avšak s plánovanou stratou v niektorom období roka, možno na preklenutie finančných ťažkostí z toho vyplývajúcich poskytnúť úver v prípadoch a za podmienok určených osobitnými predpismi.

§ 47

Na odstránenie stratovosti podnikov môže ministerstvo so súhlasom Ministerstva financií zaviesť podnikové ceny.

Tretia časť
Osobitná úprava finančného hospodárenia

§ 48

(1) Hospodárske jednotky alebo i jednotlivé podniky, v ktorých nie sú vytvorené potrebné predpoklady, nefinancujú sa podľa ustanovení druhej časti, ale podľa ustanovení tretej časti. To platí i pre podniky určené na zrušenie, alebo v ktorých sa má objem výroby (výkonov) podstatne znižovať.

(2) O tom, že nie sú splnené predpoklady pre financovanie podľa ustanovení druhej časti, prislúcha rozhodnúť, ak ide o jednotlivý podnik, orgánu priamo mu nadriadenému, a ak ide o všetky podniky hospodárskej jednotky, ministerstvu.

§ 49

Podniku určí orgán priamo mu nadriadený vo finančnom pláne výšku zisku, ktorý má vytvoriť, spôsob jeho použitia, výšku vlastných obežných prostriedkov a objem prostriedkov na decentralizovanú výstavbu.

§ 50

Zisk podniku sa sčasti odvádza do štátneho rozpočtu a sčasti sa používa na plánované zvýšenie vlastných obežných prostriedkov, na decentralizovanú výstavbu a na iné účely určené finančným plánom alebo osobitnými predpismi.

§ 51

(1) Ak si podnik má podľa plánu doplniť zo zisku vlastné obežné prostriedky, ponechá si mesačne zo zisku jednu tretinu sumy, o ktorú sa podľa plánu majú v príslušnom štvrťroku zvýšiť tieto prostriedky.

(2) Ak podnik má podľa plánu použiť časť zisku na financovanie decentralizovanej výstavby, prevedie mesačne po jednej tretine sumy plánovanej na tento účel na príslušný štvrťrok na svoj investičný účet, a to najneskoršie prvý deň po lehote určenej Ministerstvom financií na predloženie mesačnej (štvrťročnej) súvahy.

§ 52

(1) Ak je skutočný zisk podniku za čas od začiatku roka do konca príslušného mesiaca nižší než zisk plánovaný na to isté obdobie, použije podnik zisk, ktorý mu zostane po vykonaní plánovaných odvodov, predovšetkým na plánované zvýšenie vlastných obežných prostriedkov.

(2) Ak podnik vykáže podľa súvahy od začiatku roka do konca príslušného mesiaca nadplánový zisk, ponechá si z neho sumu vo výške 15 %. Túto sumu použije v prevádzke alebo podľa osobitných predpisov na financovanie decentralizovanej výstavby. Zvyšok nadplánového zisku odvedie podnik vedúcemu podniku. Podnik podriadený priamo ministerstvu odvedie zvyšok nadplánového zisku do štátneho rozpočtu.

§ 53

Podnikom sa určí každoročne podiel z odpisov vyjadrený peňažnou sumou; inak o tomto podiele platia obdobne ustanovenia §§ 12 až 14.

§ 54

O odvodoch a prevodoch zo zisku a odpisov a o odvodoch zo zníženia vlastných obežných prostriedkov, o výsledkoch z predaja a likvidácie základných prostriedkov, tržbách z brakovania zvierat základného stáda, o použití centralizovaných prostriedkov, ako i o úhrade strát, platia primerané príslušné ustanovenia druhej časti.

§ 55

Finančné prostriedky podnikov koncom roka neprepadajú.

Štvrtá časť
Spoločné a záverečné ustanovenia

PRVÁ HLAVA
Komplexný rozbor

§ 56

(1) Po uplynutí roka vykonajú podniky, hospodárske jednotky a ministerstvá komplexný rozbor činnosti, a to zo všetkých hľadísk a vo všetkých súvislostiach, aby zhodnotili svoje hospodárenie vcelku a v jednotlivých odboroch svojej činnosti, zistili príčiny dobrých i zlých výsledkov a mohli zvoliť vhodné opatrenia na zlepšenie svojho hospodárenia. Na základe rozboru a stanoviska banky schváli príslušný orgán výsledky finančného hospodárenia a výkazy podnikov, hospodárskych jednotiek a ministerstiev, opatrenia na nápravu, ročné podiely z prírastku zisku, zo zisku, z odpisov, z úspory dosiahnutej znížením straty a pod.

(2) Ak dosiahol podnik, hospodárska jednotka alebo ministerstvo podiel nesprávnym alebo nezaslúženým spôsobom, odčerpá sa podiel v sume tomu zodpovedajúcej. Orgán, ktorý schvaľuje výsledky finančného hospodárenia podľa odseku 1 súčasne určí v medziach platných predpisov (§ 58) výšku hospodárskeho výsledku rozhodnú pre výpočet prírastku zisku v nasledujúcom roku.

§ 57

(1) Ministerstvá kontrolujú ako hospodárske jednotky používajú finančné zdroje; rovnakú kontrolu vykonáva vedúci podnik, pokiaľ ide o podniky jemu podriadené.

(2) Ak sa zistia vážne závady, môže nadriadený orgán obmedziť alebo i odňať podniku oprávnenie používať vlastné finančné zdroje a používať centralizované prostriedky.

§ 58

Podrobnosti o komplexných rozboroch určia predpisy o týchto rozboroch.

DRUHÁ HLAVA
Záverečné ustanovenia

§ 59

Podrobnosti na vykonanie tejto vyhlášky určia podľa potreby jednotlivé ministerstvá so súhlasom Ministerstva financií.

§ 60

Ministerstvo financií môže zo závažných dôvodov povoliť výnimky a odchýlky z tejto vyhlášky.

§ 61

Zrušuje sa vyhláška ministra financií č. 62/1958 Ú. l. (Ú. v.) o finančných zdrojoch niektorých hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora a o úhrade ich strát, a predpisy vydané na jej vykonanie.

§ 62

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

Minister: Ďuriš v. r.

*) Vyhláška ministra financií č. 63/1958 Ú. l. (Ú. v.) o vlastných obežných prostriedkoch hospodárskych organizácii štátneho socialistického sektora.

*) § 9 vyhlášky ministra financií č. 63/1958 Ú. l. (Ú. v.) o vlastných obežných prostriedkoch hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.